

MLADI O OKOLJU

Predstavniki mladih v Sloveniji:

- ▶ izhajamo iz dejstva, da kot posamezniki sestavljamo družbeno okolje in kot družba živimo v skupnem naravnem okolju ter imamo do njega enake pravice in dolžnosti,
- ▶ opredeljujemo okolje kot preplet dejavnikov naravnega in družbenega okolja, iz česar sledi, da kakovost naravnega okolja bistveno vpliva na kakovost družbenega okolja in obratno; v pričujočem dokumentu se sklicevanje na okolje nanaša na naravno okolje, ki ga smatramo kot nepogrešljiv del koncepta trajnostnega razvoja,
- ▶ se zavedamo dejstva, da človekovo poseganje v okolje dobiva oblike in razsežnosti, ki zbujaajo resno skrb za obnovljivost naravnih virov za časa življenja na Zemlji,
- ▶ ugotavljamo, da je okolje v Sloveniji v svetovnem merilu nekaj posebnega zaradi dobre ohranjenosti naravnega okolja, biotske in geološke raznovrstnosti ter krajinske raznolikosti na majhnem geografskem območju,
- ▶ opažamo, da se ljudje v korist okolja bodisi nismo pripravljeno odredi udobju bodisi nimamo priložnosti ali možnosti prilagoditi svoj življenjski slog,
- ▶ se zavedamo, da imamo mladi s svojim življenjskim slogom velik vpliv na okolje in zato lahko ravno naša proaktivnost na področju varovanja okolja veliko prispeva k izboljšanju stanja,
- ▶ se zavedamo obsega in teže problematike podnebnih sprememb,
- ▶ se kot generacije, ki bomo še desetletja živele v okolju, ki ga ustvarjamo tudi za naše zanamce, čutimo dolžne izraziti resno zaskrbljenost nad trenutnim dogajanjem in nad trendi, ki se kažejo v prihodnosti,
- ▶ smo prepričani, da je treba hitro in učinkovito ukrepati v smeri izboljšanja stanja na področju varstva in ohranjanja okolja skladno s smernicami trajnostnega razvoja.

Zaradi vsega do sedaj navedenega s pričujočo deklaracijo želimo:

- ▶ izpostaviti pomen, vrednost in razsežnosti, ki jih mladi v sodobnem času pripisujemo okolju,
- ▶ izraziti željo po ureditvi sistema ter spremembi miselnosti in ravnanja državljanov v smeri okolju prijazne družbe v skladu s smernicami trajnostnega razvoja,
- ▶ izpostaviti tiste dele življenjskega sloga današnje mladine, ki vplivajo na kakovost okolja, ter identificirati potenciale in možnosti, kako med današnjo mladino in pri bodočih generacijah spodbujati aktivno prokoljsko naravnost ter tako zagotoviti pogoje za trajnostno družbo prihodnosti,
- ▶ spodbuditi mlade h gojenju okolju prijaznejše kulture in življenjskega sloga ter k razvoju kritičnega odnosa do okoljskih problematik,
- ▶ vse akterje, ki sodelujejo pri procesu odločanja, pozvati k hitrejšemu in ustrežnejšemu ukrepanju,
- ▶ izraziti pripravljenost aktivno prispevati k pripravi strategij in uresničevanju njenih ciljev, katerih namen je prehod v okolju prijaznejšo družbo.

⁴¹ Trajnost in trajnostni razvoj: multidimenzionalen koncept, ki temelji na enakomernem razvoju vseh treh komponent: okoljske, socialne in ekonomske, ter povezuje idejo razvoja in trajnosti v smislu človeškega napredka v skladu z ekološkimi smernicami. Trajnostna družba ima ekocentričen pogled na okolje: narava je enakovredna človeku, sonaraven način življenja, ekološke zakonitosti in merila za uspešnost družbe, dolgoročni cilji ((vir: Skoberne, Peter. 1995. Poklicna dejavnost varstva narave v Sloveniji. V *Aljančič, Marko (ur.): Varstvo narave na Slovenskem: Ob evropskem letu varstva narave, 80–84.* Ljubljana: Prirodoslovni muzej Slovenije; Bahor, Maja. 2005. Trajnostni razvoj v okoljski politiki (magistrska naloga). V *Meadowcroft, James. 2000. Sustainable Development: A New(ish) Idea for a New Century?* Political Studies 48(2): 370–87).

Na seji Zbora Mladinskega sveta Slovenije v sodelovanju z organizacijami članicami MSS dne 8. decembra 2011 sprejemamo Deklaracijo Mladi o okolju.

- 1|** Mladi si želimo živeti v družbi, ki bi bila okolju prijazna in bi ustvarjala pogoje za uresničevanje trajnostnega razvoja v najširšem pomenu besede.
- 2|** Okolje je vrednota in je zato vredno pozornosti celotne družbe.
- 3|** Okoljska problematika se mora zaradi globalnega učinka uničevanja okolja obravnavati na mednarodni ravni.
- 4|** Za okolje smo brez izjem odgovorni vsi; tako na ravni posameznika, posameznih družbenih skupin kot na ravni odločevalcev.
- 5|** Za ohranitev okolja je ključna sprememba družbene miselnosti, in sicer v smeri širitve razumevanja razvoja kot pojava, ki je odraz prokoljske naravnosti družbe v okviru koncepta trajnosti in ne le ekonomskega in tehnološkega napredka.
- 6|** Problematike, povezane z okoljem, se moramo v okviru svojih zmognosti in pristojnosti lotevati vsakodnevno ter pri tem upoštevati svoje življenjske okoliščine, življenjski slog in priložnosti, ki se nam ponudijo.
- 7|** Vloga mladih na poti v okolju prijaznejšo družbo je uresničljiva na ravni posameznika in na ravni organizacij v mladinskem sektorju.
- 8|** Oboji, tako mladi posamezniki kot organizacije v mladinskem sektorju, se moramo okoljskega vprašanja lotiti odgovorno, proaktivno in s konkretnimi ukrepi.
- 9|** Mladi lahko veliko prispevamo k delovanju v korist okolja, obenem pa morajo tudi okolica in odločevalci na vseh ravneh, zagotoviti pogoje, ki omogočajo uresničitev teh teženj.
- 10|** Vse tukaj naslovljene deležnike (mlade posameznike, organizacije v mladinskem sektorju in državo) pozivamo, da pri oblikovanju t. i. 'zelenih ukrepov' upoštevajo nevarnosti in priložnosti, ki izhajajo iz značilnosti sodobne mladine in življenjskega sloga mladih.

a) Mladi kot posamezniki lahko največ naredimo:

- ▶ s trudom, da pri svojih vsakodnevnih dejanjih čim bolj zmanjšamo vpliv na okolje (mladi smo mobilni, potrošniško naravnani, navajeni na določeno stopnjo udobja ...),
- ▶ z uporabo lastnih potencialov in sposobnosti v dobro okolja (mladi smo od vseh generacij najbolj vpeti v izobraževalne procese, smo kreativni in inovativni, znamo stopiti izven obstoječih okvirov, smo neobremenjeni s preteklostjo ...).

b) Kot pomemben akter v življenju mladih oseb lahko organizacije v mladinskem sektorju veliko naredijo pri:

- ▶ izvajanju programov neformalnega izobraževanja za mlade na področju varstva okolja in trajnostnega razvoja,
- ▶ prilagoditvi programov (vsebin projektov, izobraževanj idr.) in njihovi izvedbi na okolju prijazen način,
- ▶ sodelovanju z odločevalci pri obravnavi okoljskih tematik, povezanih z mladimi,
- ▶ ureditvi sistema trajnostno naravnane delovanja v mladinskem sektorju.

c) Država lahko največ naredi predvsem pri:

- ▶ vzgoji, izobraževanju in informiranju mladih,
- ▶ sprejemanju vseh odločitev, ki se posredno ali neposredno dotikajo mladih generacij, upoštevanju kriterijev trajnostnega razvoja,
- ▶ omogočanju in spodbujanju aktivne participacije mladih pri sprejemanju odločitev, ki jih kakorkoli zadevajo,
- ▶ podpori organizacijam v mladinskem sektorju, ki imajo politiko okolju prijaznega delovanja,
- ▶ sprejemanju primerne okoljske zakonodaje in doslednejše implementacije le-te.

Izdajatelj in založnik: **Mladinski svet Slovenije**
Ljubljana, december 2011